

Uchwała Nr 4200/II/148/2021

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 17 września 2021 r.

w sprawie opinii o przedłożonej przez Wójta Gminy Wilkowice informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2021 roku

Na podstawie art. 13 pkt 4, art. 19 ust. 1 i 2 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) - II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca Bernadeta Dziedziak
Członkowie Tadeusz Stawowczyk
 Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z zastrzeżeniami** opinię o przedłożonej przez **Wójta Gminy Wilkowice** informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2021 roku.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Wilkowice, działając na podstawie art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.), przedstawił Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach informację o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2021 roku. Informację przedłożono w ustawowym terminie.

Wraz z tym dokumentem przedłożono również:

1) niekompletną informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej Gminy ograniczającą się do informacji o przedsięwzięciach, o których mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i umowach na ciągłość działania, informacja nie zawiera elementów określonych w § 1 lit. a i b uchwały Nr IX/63/2011 Rady Gminy Wilkowice z dnia 28 lipca 2011 r. w sprawie zakresu i formy informacji o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej za pierwsze półrocze roku budżetowego,

2) informację o przebiegu wykonania planu finansowego za pierwsze półrocze 2021 r. dotyczącą jednostek, dla których organem założycielskim jest jednostka samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 265 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działając na podstawie upoważnienia zawartego w art. 13 pkt 4 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), dokonał analizy przedstawionej informacji o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2021 roku.

Skład Orzekający ustalił i zważył, co następuje:

1. Zakres i forma przedłożonej informacji nie odpowiadają w pełni wymogom zawartym w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, podjętej na podstawie upoważnienia zawartego w art. 266 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Informacja nie zawiera elementów określonych pod lp. 11 i 12 tabeli załącznika nr 1 do uchwały Nr IX/62/2011 Rady Gminy Wilkowice z dnia 28 lipca 2011 r. w sprawie określenia zakresu i formy informacji o przebiegu wykonania budżetu Gminy Wilkowice za pierwsze półrocze roku budżetowego.

Skład wskazuje na potrzebę przeanalizowania zapisów uchwał Rady Gminy Wilkowice podjętych w sprawach zakresu i formy informacji półrocznych oraz dokonania ich aktualizacji.

2. W informacji z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2021 r. zamieszczono w szczególności następujące dane:

- a) o przebiegu wykonania dochodów i wydatków za pierwsze półrocze roku budżetowego, w szczególności określonej przez organ stanowiący,
- b) o przebiegu realizacji zadań zaplanowanych w budżecie jednostki samorządu terytorialnego,
- c) dotyczące analizy i oceny stanu realizacji budżetu w pierwszym półroczu roku budżetowego.

Przedstawione dane zasadniczo są zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych, sporządzonych na podstawie:

- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396).

Występują jednak pewne rozbieżności:

- 1) w załączniku nr 12 nie wykazano działu 851, rozdziału 85195, tj. środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na sfinansowanie zadania w zakresie stworzenia punktu szczepień przeciw COVID-19 oraz dowozu mieszkańców do tych punktów, co wynika z opisu tego działu na stronie 20 informacji;
- 2) w załączniku nr 4 w poz. 3 wykazano jako źródło przychodów tylko niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach, podczas gdy wykazana kwota obejmuje również przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Skład przy wydawaniu opinii uwzględnił dodatkowe wyjaśnienia zawarte w piśmie Wójta Gminy nr FIN.3151.3.2021 z dnia 14 września 2021 r.

3. Realizacja budżetu jednostki samorządu terytorialnego w pierwszym półroczu 2021 roku przedstawiała się następująco:

- dochody zrealizowano w wysokości 50.991.919,23 zł, tj. 60,3 % planu,
- wydatki zrealizowano w wysokości 45.535.028,09 zł, tj. 44,4 % planu.

Skład zaznacza, że tak duże wykonanie dochodów wynika z realizacji dochodów majątkowych w postaci wpływu środków z RFIL w kwocie 8.671.317,38 zł, z których tylko niewielką kwotę wprowadzono do planu budżetu w wysokości 700.000 zł.

Wynik budżetu osiągnięty w pierwszym półroczu 2021 roku był dodatni i wyniósł 5.456.891,14 zł, wobec planowanego w uchwale budżetowej deficytu budżetowego w wysokości – 18.127.015,50 zł. Osiągnięty wynik budżetu jest efektem m.in. wpływu środków z RFIL w kwocie 8.671.317,38 zł, a duża różnica wykonania na I półrocze w stosunku do planu nie odzwierciedla stanu finansów Gminy, gdyż wynika głównie z faktu wprowadzenia do planu budżetu zaledwie 700.000 zł tych środków.

4. W uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego zachowana była zasada, wynikająca z art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którą organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 tej ustawy. Zgodnie z art. 242 ust. 2 przywołanej ustawy, na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, z zastrzeżeniem ust. 3 tegoż artykułu /tj. wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż

wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 tej ustawy, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym/. Wykonana nadwyżka operacyjna wyniosła na koniec I półrocza br. 6.361.677,08 zł.

5. Zachowana została również w pierwszym półroczu roku budżetowego relacja wynikająca z regulacji zawartej w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którą planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym (w okresie objętym wieloletnią prognozą finansową) nie mogą być wyższe, niż dopuszczalny wskaźnik ustalony dla danego roku.

6. Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynika, że łączna kwota zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego na dzień 30 czerwca 2021 roku wyniosła 18.162.176,70 zł, co stanowiło 21,5 % planowanych dochodów w 2021 roku. Skład zwraca uwagę, że we wskazanej kwocie zadłużenia wystąpiły zobowiązania z tytułu zaciągniętych, a niespłaconych na dzień 30 czerwca 2021 roku zobowiązań krótkoterminowych z tytułu kredytów i pożyczek w wysokości **452.651,41 zł, które będą wymagały obowiązkowej spłaty w II półroczu roku budżetowego**. Powyższe może też świadczyć o problemach z płynnością finansową. Oprócz powyższych zobowiązań na Gminę przypadają udzielone poręczenia w kwocie 109.410 zł.

Skład zauważa znaczny wzrost zadłużenia Gminy w stosunku do poprzednich okresów sprawozdawczych, co jest bardzo niebezpieczną tendencją i wymaga szczególnej analizy oraz uwagi wszystkich organów Gminy.

Skład przypomina o obowiązku przeznaczania dochodów uzyskanych z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na wyznaczone prawnie cele, a mianowicie stosownie do art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz. 1119) dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ tej ustawy są wykorzystywane na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych /rozdział 85154/ oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /rozdział 85153/ oraz zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /rozdział 85203/ i nie mogą być przeznaczane na inne cele.

Ponadto Skład przypomina o obowiązku przeznaczania dochodów uzyskanych z tytułu opłaty za korzystanie przez operatora i przewoźnika z przystanków komunikacyjnych lub dworców na wyznaczone prawnie cele, a mianowicie stosownie do art. 16 ust. 7 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r.

o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1371) stanowią one dochód właściwej jednostki samorządu terytorialnego, z przeznaczeniem na utrzymanie przystanków komunikacyjnych oraz dworców, o których mowa w ust. 4 ustawy, oraz realizację zadań określonych w art. 18 /budowa, przebudowa, remont przystanków, dworców i wiat/ w przypadku gdy organizatorem jest gmina.

Skład Orzekający sygnalizuje, że w obecnej sytuacji makroekonomicznej spowodowanej skutkami epidemii COVID-19, podstawy planowania dochodów i wydatków budżetowych w jednostce samorządu terytorialnego w drugim półroczu roku budżetowego prawdopodobnie będą musiały zostać zweryfikowane i ulec stosownej zmianie.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 14 dni** od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca

II Składu Orzekającego

Członek Kolegium

Bernadeta Dziędziak